

ROMÂNIA

1918-2018 | SĂRBĂTORIM ÎMPREUNĂ

DVOJEZIČNO GLASILO HRVATA U RUMUNJSKOJ
PUBLIKACIJE BILINGVĀ A CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

STR. / PAG. 6

FESTIVAL U ČARI

STR. / PAG. 7

KIRVAJ U NERMIĐU

STR. / PAG. 11

U GOSPINOM SVETIŠTU...

HRVATSKA JE DOPRVAK SVIJETA!

TVR TIMIȘOARA

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u petak 24.08.2018., u 15.30 sati. Gledajte nas!

REDACȚIA:
COD ISSN 1841-9925

Redactor sef
Ivan DOBRA

Redactor:
Lina TINCUL; Daniel LUCACELA; Slavić-Maria MUSELIN; Maria GIURCHIȚĂ

Colaboratori:
Maria LAJCHICI; Pr. Davor LUCACELA; Petru MILOŠ

Tehnoredactor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Uniunea Croaților din România
327065 Carașova 22, jud. Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

UREĐNIŠTVO:
ISSN KOD 1841-9925

Glavni urednik:
Ivan DOBRA

Urednik:
Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija MUSELIN; Marija ĐURKICA

Vanjski suradnici:
Marija LACKIĆ; Vlč. Davor Lukačela;
Petar Miloš

Tehnoredaktor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj
327065 Carașova 22, Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

www.zhr-ucr.ro

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u utorak 21.08.2018., od 11.00 sati (prije podne). Svaka emisija pokušava obuhvatiti ono što je značajno u povijesti i životu hrvatske manjine na rumunjskom prostoru, naše tradicije, običaje i najvažnije događaje iz karaševske zajednice. Gledajte nas!

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Ričice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

U OVOM BROJU DONOSIMO / ÎN ACEST NUMĂR:

POVIJESNI USPJEH	STR. 3-5
„KARAŠEVSKA ZORA“ U ČARI	STR. 6
U NERMIĐU PROSLAVLJEN SVETI JAKOV	STR. 7
PUTNIK ZA KRAJ SVIJETA	STR. 8
ŽETVA I VRŠIDBA U ŽUPANJI	STR. 9
„KARAŠEVSKA ZORA“	STR. 10
U GOSPINOM SVETIŠTU	STR. 11
ISUS I GODIŠNJI ODMOR	STR. 12
STRUČNI SKUP U POREČU	STR. 12-13
EXAMENUL MATERITĂȚII	STR. 13
UPISI NA FAKULTET	STR. 14
ASFALTIRAN ULAZNI PUT	STR. 15

ASFALTIRAN JOŠ JEDAN ULAZNI PUT U KARAŠEVO

P očetkom lipnja mjeseca općina Karaševo je dala zeleno svjetlo početku radova na asfaltiranju ulaznog puta u Karaševo, poznat u mjestu kao stari ulazni put Bačunjasa. Riječ je o dionicu koja povezuje DC 75 i DN 58, a rehabilitacija je omogućena zahvaljujući programu PNDR (Nacionalni program za ruralni razvoj), kojega finansira Europska unija i Rumunjska vlada.

Radove na ovom projektu, „Moderniziranje infrastrukture puta u Karaševu“, izvela je firma S.C. Edifice Build SRL iz općine Fărliug, projektant je S.C. Manu Consulting, a vrijednost investicije iznosi otprilike 100.000 Eura. Asfaltirani segment puta dugačak je 450 metara, a prije nanošenja asfaltnog sloja pretvodili su radovi na pripremi i nivelliranju terena te su iskopani i betonirani odvodni kanali. Finaliziranjem radova mještanima je osiguran još jedan brz ulaz na nacionalnu cestu DN 58. Tvrta SC Edifice Build SRL poznata je Karaševcima po tome što je prošlih godina izvodila radove vrijedne skoro nekoliko miljuna Eura na karaševskom području, odnosno na poljoprivrednom putu od Verone, preko Krške, Mostišta, kroz Đelug pa sve do blizine susjednog Klokočića, te radove za uvođenje kanalizacijske mreže u Karaševu, moderniziranje Doma kulture u Jabalču i izgradnja Centra za starije osobe u Karaševu.

Kada je riječ o projektu „Moderniziranje infrastrukture puta u Karaševu“, radovi su podijeljeni na tri dijela. Osim asfaltiranja same Bačunjase, projekt obuhvaća nanošenje asfalta na put koji se nalazi ispred Dvojezične gimnazije pa

sve do spajanja s komunalnim putem 140, te rehabilitiranje i asfaltiranje puta koji polazi iz centra mjesta pa sve do Kantara. Ukupna vrijednost investicije iznosi otprilike milijun Eura. „Ukoliko uspijemo dobiti odborenje iz Temišvara, a prošli mjesec smo položili dokumentaciju, odmah ćemo asfaltirati i ovu drugu dionicu puta, od Dvojezične gimnazije pa sve do Petra Bokšana“, rekao nam je načelnik karaševske općine Petar Bogdan.

Ulagani put Bačuneasa nije dosad imao asfalt. Godine 2012., da

bi bio prohodan, mjesna tvrtka S.C. Rimer SRL nasula je balastni sloj koji zbog vremenskih neprilika i drugih utjecaja nije puno izdržao.

Karaševo ima četiri ulazna puta s nacionalne ceste DN58: Bačuneasa, DC 140, Viktorina i Verona, a danas su tri asfaltirana. Shodno načelniku općine, i Viktorina će u kratko vrijeme biti asfaltirana, a u tom smislu položen je projekt u okviru programa PNDL.

Lina Tincul

TRAŽE SE RADNICI

Nedeljko Mimica iz Zagreba, vlasnik tvrtke „LIEPA PLAVKA“ koja se bavi završnim radovima u graditeljstvu, traži radnike za sljedeće struke:

- Fasaderi za postavljanje stiropor fasada,
- Soboslikari-ličioci,
- Monteri gipsanih ploča - knaufa (suga gradnja)

Osigurava smještaj u Zagrebu u stanovima, prijavu u stalni radni odnos (za one koji su

državljeni i Republike Hrvatske, a za one koji to nisu, a Hrvati su po nacionalnosti, osigurava radnu dozvolu). Garantirana je minimalna plaća od 1200 EUR neto, a može se zaraditi i više. Ujedno traži i ljudi koji znaju raditi strojno gletanje i strojno žbukanje.

Zainteresirani mogu ga kontaktirati na broj telefona ili na e-mail adresu:

Mob. +385 95 7264 929
E-mail. hrvat@liepa-plavka.hr

UPISI NA FAKULTET

Iza nas je još jedna matura. Napokon su srednjoškolci završili srednju školu, prošli stres oko mature i sada je na redu upis na fakultet.

Prije par godina postavljali smo pitanje kamo nakon srednje škole, na fakultet ili tražiti posao?

Sada stvari stoje nešto drugačije. Na dosta fakulteta već nakon prve godine studenti počinju raditi pola radnog vremena te tako stječu istukstvo i zarađuju svoj novac. Bitna je samo volja i disciplina.

Maturanti imaju na raspolaganju veliki broj fakulteta, od najpopularnijeg IT-a, odnosno informatike, pa medicine, prava, ekonomije, stranih jezika i tako dalje. Neki odlaze vani studirati, a neki se upisuju na ovdašnja prestižna sveučilišta.

I opet je zadnjih godina došlo do poboljšanja situacije i povećanja plaće. A to nas može samo veseliti. Možda i nije tako daleko trenutak kada više mladi neće morati odlaziti vani trbuhom za kruhom već će dobro plaćena radnja mesta moći naći i ovdje. Dosta njih su takva mjesta i našli, pogotovo zadnjih godina. Vratimo se naslovu našeg članka i podsjetimo da upisom na fakultet proširujete svoja znanja, svoje vidike, razvijate svoje kritičko razmišljanje i mogućnost razlikovanja bitnih od nebitnih informacija.

Na fakultetu ćete čuti puno teorije koja vas može zainteresirati za različita područja u kojima ćete pronaći mogućnost za specijalizaciju, pa ćete biti u mogućnosti promijeniti svoje živote a i živote drugih. Mnoga zanimanja u medicinskom sektoru, obrazovnom ali i pravno, zahtijevaju diplomu kako biste se mogli adekvatno baviti tim zanimanjima, odnosno biti u mogućnosti nekome pružiti pomoć ili uputiti nekoga u životu. Upisom fakulteta imat ćete pristup većem broju resursa i kontakata. Budući da je stanje na tržištu sve bolje i da se traže stručnjaci iz raznih područja, s fakultetskim diplomom steći ćete vještine koje se traže na tržištu rada, a dodatnom edukacijom možete si stvoriti prednost kod poslodavca prilikom odabira idealnog zaposlenika.

Jer, budimo realni, za pronalaženje zanimljivog i bolje plaćenog posla, posjedovanje diplome je od velikog značaja jer će vam upravo ta diploma otvoriti više vrata na tržištu rada, na kojem ćete kasnije imati mnogo mogućnosti za razvoj karijere. Na taj način ćete s vremenom i iskustvom postati traženi na tržištu i imat ćete

mogućnost zarađivati čete više novca.

Jedna od mogućih opcija su strani jezici, toliko traženi u svim velikim kompanijama. A među njima i naš materinski, hrvatski jezik. I ove godine na Sveučilištu u Bukureštu imamo upise na LMA (Limbi moderne aplicate) na kojem se hrvatski studira kao B predmet, a prvi je engleski. Prošle smo godine upisali čak dvije grupe, jedna je Filologija (hrvatski je A, prvi predmet) i LMA (hrvatski je B, drugi predmet). Dosta je naših apsolvenata našlo dobar posao upravo zahvaljujući poznavanju hrvatskog jezika. U prilog tome ide i činjenica da mlade djevojke iz naših mesta rade u velikim kompanijama u Bukureštu upravo zahvaljujući odličnom poznavanju svog materinskog hrvatskog jezika. A od prošle godine postoji i Lektorat hrvatskog jezika na Sveučilištu u Temišvaru. Stoga pozivamo maturante iz naših mesta da usavrše ili studiraju hrvatski jezik na jedno od ova dva sveučilišta. Jer dobro poznavanje hrvatskog jezika donosi vam veće šanse za dobar posao.

Koji vam savjet možemo dati na kraju? Studirajte, učite, iskoristite sve šanse koje vam se pružaju. I ne zaboravite svoje korijene i svoj materinski jezik, jer s dobrim korijenima i temeljem šanse za bolju budućnošću su veće! Sretno svima na upisima!

Maria Lačchici

Važna obavijest

Nastavno na inicijativu Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, a u suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu dogovorena je posebna upisna kvota u akademskoj godini 2018./19. namijenjena pripadnicima hrvatskog naroda. Posebnom upisnom kvotom osigurano je 217 upisnih mesta na studijske programe Sveučilišta Zagreb namijenjenih pripadnicima hrvatske manjine u europskim državama (u Republici Austriji, Republici Srbiji, Republici Sloveniji, Slovačkoj Republici, Rumunjskoj, Republici Makedoniji, Mađarskoj, Talijanskoj Republici, Crnoj Gori, Češkoj Republici, Republici Kosovo i Republici Bugarskoj) te za hrvatsko iseljeništvo u prekomorskim i europskim državama i njihovim potomcima.

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj moli sve zainteresirane za upis na fakultete Sveučilišta Zagreb u akademskoj godini 2018./19. da se jave što prije u tajništvo organizacije radi dodatnih informacija.

ZHR

POVIJESNI USPJEH HRVATSKE REPREZENTACIJE NA SVJETSKOM NOGOMETNOM PRVENSTVU

Hrvatski nogometari su ostali u predvorju raja, nakon što ih je u prvom poluvremenu grandioznog finala Svjetskog prvenstva u Rusiji psihički ubio argentinski sudac Pitana, koji je nekorektnim odlukama kup poklonio nogometima Francuske.

Hrvatska nogometna reprezentacija je odigrala 15 srpnja 2018. godine povjesnu utakmicu – finale Svjetskog prvenstva.

Bez obzira na rezultat od 4-2 u korist Francuza, Hrvatska je ostvarila najveći uspjeh u povijesti hrvatskog nogometa i sporta uopće.

Hrvatska je bila apsolutno bolja momčad u finalu i nije zaslужila poraz, ali to je nogomet. Nažalost, pobjeda ne ide uvijek na stranu onoga tko igra bolji nogomet, a Hrvatska je prikazala fenomenalnu igru u završnoj utakmici mundijala. Sva je statistika bila na strani izabranih izbor-

jala nije stekao simpatizere diljem svijeta. To je trijumf defanzivnog nogometa nad talentom, pobjeda rukometne obrane, gdje su svi igači smješteni na 30 m od svog gola i manijački čuvaju rezultat. U situaciji slučajno stičenog pozitivnog rezultata, Francuzi jedva igraju nogomet, a na svakom dodiru svi su na travnjaku, posebice Umtiti, Matuidi, Griezman i mlada zvijezda u usponu Mbappe. Nesportskim ponašanjem u svim utakmicama, naročito u eliminacijskim ogledima protiv Uruguaja, Argentine i Engleske, faulirali su zapravo ljestvu nogometa i bacili veoma ružnu sliku na svoju ekipu. Belgijski vratar Thibaut Courtois, nakon poraza od Francuske u polufinalu SP-a, nije študio Francuze u razgovoru nakon završetka susreta te izjavio da igraju neutraktivan i ziheraški nogomet.

"Bila je to frustrirajuća utakmica, Francuska se samo branila s 11 igrača na 40 metara od svog gola. Igrali su na kontere, na Kyliana Mbappéa koji je iznimno brz. To je njihovo pravo. Frustracija je velika zato što nismo izgubili od momčadi koja je bolja od nas. Izgubili smo od momčadi koja ne igra nikako, samo se brani", rekao je Courtois za belgijski TV program RTBF na što mu je Griezman odgovorio da mu je svejedno kako nekome izgleda igra "tricolora" sve dok se pobijeđuje. Za najboljeg mладог igrača Svjetskog prvenstva izabran je već spomenuti Mbappe, član pariškog Saint Germaina, koji dosta pridonosi ekipi, zabija, kreira prilike, otvara prostor, pomaže u veznom redu. Odličan je nogometar, no ne i nogometni fenomen, autor, između ostalog, najodurnijeg simuliranja na Svjetskom prvenstvu na utakmici protiv Uruguaja i beskrupoloznog odugovlaženja vremena u svim utakmicama.

nika Dalića, svi udarci, korneri, dodavanja, posjed lopte... sve osim one najvažnije - rezultata. Više od 60 minuta hrvatski su reprezentativci demonstrirali fenomenalan nogomet, pokazali da su vrhunska momčad, da znaju sve o nogometu, ali jednostavno nije bilo sreće. Vatreni su igrali, posebno u prvom poluvremenu, a Galski pijetlovi su postizali pogotke uz široku asistenciju osrednjeg glumca Pinete. Prvi su pogodak Francuzi postigli iz nepostojećeg prekršaja, drugi iz nesretnog jednaesterca, koji se ne svira u finalu Svjetskog kupa, a druga dva kad su hrvatski nogometari bili u priliči vratiti se u utakmicu. Perišić je sjajno pogodio iz voleja u prvome poluvremenu, a Mandžukić je hrvatskoj reprezentaciji vratio nadu u drugome. Međutim, isto kao i sudac Pitana, sreća je ovoga puta bila na strani suparnika.

Hrvatsku nogometnu reprezentaciju nije pratila sreća u nijednoj utakmici na Svjetskom Prvenstvu, a najmanje u finalnom dvoboju protiv Francuske, kad su i ptice s grane vidjele da su vatrene mnogo bolji od Galskih pjetlova. To što su se izabranici Zlatka Dalića kvalificirali u finale nakon jedanaesteraca protiv Danske i Rusije te produžetaka protiv Engleske, argument je u korist teze da božica Fortuna nije bila na strani hrvatske reprezentacije. U svim tim eliminacijskim susretima Hrvatska je nadigrala suparnike, bila puno bolja momčad i trebala je zaključiti utakmice u regularnom vremenu. Legendarni i omiljeni Miroslav Ćiro Blažević, trener svih trenera ili trener iznad svih trenera, ovako je video utakmicu protiv Francuske: 'Hrvati su bili bolja ekipa, to su svjesni

jednu potvrdu svoje klase.!'

"Ne razmišjam o tome, najvažniji mi je uspjeh reprezentacije, da napravimo nešto veliko. Pojedinačne nagrade mi nisu važne. One su vrijedne, ali ne razmišjam o njima, samo sam fokusiran da donešemo medalju kući, koja će to biti, viđet ćemo", govorio je Modrić uoči utakmice protiv Francuske.

Luka Modrić i Kylian Mbappé

svi oni koji se razumiju u nogomet. Ja si utvaram da se razumijem i zato sam toliko nesretan, jer smo prošli što nismo smjeli. Ali nismo mi krivi, dali smo sve od sebe. Mi smo drugi'. Sve u svemu, vatrene su na ruskom Mundijalu prikazali nogomet koji svi želimo gledati na terenima. Nogomet koji ide uz imena kao što su Modrić, Rakitić, Brozović, Mandžukić i Perišić.

Za najboljeg igrača Svjetskog prvenstva izabran je Luka Modrić što je možda i najveće priznanje u svojoj karijeri. Genijalni veznjak Real Madrida i kapetan srebrnih s upravo završenog Mundijala ovime je apsolutno zasluženo dobio još

Bila je srebrna, tako je odlučio Pitana, na čiji su račun stigle žestoke kritike. Njegove odluke s kojima je ošteto Hrvatsku izazvale su ogorčenje mnogih nogometnih legendi, a među najoštajima su bili legendarni danski vratar Peter Schmeichel, nekadašnji igrač Real Madrida, Iker Casillas, engleske legende Alan Shearer, Gary Lineker, Jamie Carragher te njemački reprezentativac Jürgen Klinsmann. U reakcijama je najžešći bio Roy Keane: 'Nogomet je najljepša igra na svijetu, ali ta odluka mi se gadi. Stvarno mi se gadi. Hrvatski igrači su zaslužili bolje od toga. To je smiješna odluka. Sramotno. Taj sudac nikad nije igrao nogomet', rekao je legendarni Irac.

EXAMENUL MATURITĂȚII

Sesiunea iunie-iulie 2018 a examenului de Bacalaureat s-a încheiat, iar rezultatele finale au fost făcute publice. În județul Caraș-Severin, după prima corectare a lucrărilor, au promovat 60,89 la sută din elevii prezenți la Bac, iar după contestații promovabilitatea s-a ridicat la 62,79%.

Liceul Teoretic Bilingv Româno-Croat Carașova a avut șase candidați înscriși la examenul de Bacalaureat, unul fiind din promoțiile anterioare. Patru dintre elevii carașoveni au promovat examenul maturității, Bocșan M. Marian Dean cu media 7.96, Baciună P. Anca cu media 7.71, Padineanț P. Melisa Geanina cu media 7.56 și elevul Todor G. Gheorghe Marian (din promoția anterioară), cu media 6.05. Din păcate, doi dintre candidați nu au reușit să obțină note de trecere, aceștia fiind declarați respinși. Ca de obicei, cele mai slabe rezultate au fost înregistrate la matematică, materie la care, an de an, elevii liceului din Carașova au luat cele mai slabe note sau chiar nu au promovat examenul.

Dacă inițial numărul ele-

nastavak sa 12 str.

hravatske zajednice u Rumunjskoj koji su sudjelovali na porečkom Stručnom skupu. Vrsni profesori iz R. Hrvatske su za vrijeme trajanja seminaru svim sudionicima pružili nove ideje i informacije kroz radionice, terensku nastavu i predavanja, kako bi poučavatelji djece kojima je hrvatski drugi jezik stečena znanja prenijeli učenicima iz svojih škola. Stručni skup iz Poreča organizirala je Agencija za odgoj i obrazovanje R. Hrvatske, a prijevoz odgojno-obrazovnih radnika iz Rumunjske osiguralo je Zajedništvo Hrvata.

Dragi kolege i drage kollegice, dajmo sve od sebe na radnom mestu kako bi potaknuli kod djece motivaciju i interes za učenjem jer znanje je put koji vodi k slobodi i svakom napretku.

vilor respinși la nivelul județului nostru a fost 608, ultimele rezultate arată că numărul respinșilor a scăzut la 578, iar numărul celor care au promovat se ridică de la 955 la 989. Numărul celor care au luat note între 6 și 6.99, după contestații, a crescut de la 235 la 258, al celor care au luat note între 7 și 7.99 a crescut de la 253 la 256, nemodificat rămânând numărul celor care au promovat cu note între 8 și 8.99, adică 296. Cu trei a crescut și numărul notelor cuprinse între 9 și 9.99, de la 175 la 178. Totodată, rezultatele finale ale Bac-ului relevă și o medie de 10, obținută de elevul Ionuț Mateș Marian de la Liceul Teoretic Baptist.

Pentru a fi declarat promovat, un absolvent de liceu trebuie să îndeplinească următoarele

condiții, cumulativ: să susțină toate probele de evaluare a competențelor lingvistice și digitale, să susțină toate probele scrise și să obțină nota 5 la fiecare dintre acestea, precum și să obțină media 6, cel puțin, la probele scrise.

Din totalul celor 1.844

de candidați înscriși, la examenul maturității s-au prezentat doar 1.575 de tineri. Opt candidați au fost eliminați pentru fraudă sau tentativă de fraudă, iar aceștia nu se vor putea înscrie la următoarele două sesiuni ale Bacalaureatului. Cât despre absolvenții care nu au luat notă de trecere sau nu s-au prezentat la prima sesiune, aceștia mai au o șansă la sesiunea din toamnă.

Maria Giurchița

Dekumanus i Cardo Maximus sačuvane su u izvornom drevnom obliku. Kompleks Eufragijeve bazilike iz 5. stoljeća predstavlja najvažniji i najvrjedniji kulturni spomenik Poreča, a UNESCO ju je 1997. zaštitio kao spomenik svjetske baštine.

Marija Vlašić

ISUS I GODIŠNJI ODMOR

Isusov nauk je odmor za kojim čezne ljudsko srce "... sažali mu se, jer bijahu kao ovce bez pastira, pa ih stane naučavati mnogo čemu. (Mk 6, 34)"

Isus nam daje svoj nauk, ispravnu pouku, kao jedini lijek protiv naših lutanja. Bog se upravo u tom smislu sažalio nad nama, jer ono što najviše raspršuje lude je prihvaćena zabluda i zaslijepljeno neznanje...

Učenik Isusov pozvan je ponajprije osobno usvojiti u svemu Isusov nauk kao temelj svog života i odmarati se hranom Njegove blizine. A onda, tek nakon toga, dužan je to isto pružiti narodu koji mu je povjeren.

OSAMA, SAMOTNO MJESTO ZA PRONALAZAK POČINKA koji svakome čovjeku treba...

Naš počinak započinje izlaganjem svoga života Gospodinovu svjetlu, i tako, u svjetlu Isusove blizine, analizirati i sagledati je li ono što sam do sada činio (i naučavao) u skladu s onim što je Bog od mene očekivao i tražio.

Kad u Njegovu svjetlu sagledamo što smo činili onda na vidjelo dolaze i one stvari koje nisu bile dobre... Tada je moguć naš pravi odmor, naš pravi počinak, naime, kad nam je savjest očišćena od zlih djela i krivih putova koji ne vode Gospodinu.

Đak može učiniti puno po sebi lijepih i dobrih stvari, međutim ako je zanemarilo ono što je trebalo biti na prvom mjestu onda će pasti godinu...

ONAJ SE ISPRAVNO ODMORIO tko je prepoznao koji je ispravan način, odnosno što je ono što ljudi od nas traže i očekuju (što smo im dužni dati).

Ako tražimo samo svoju komotnost i karijerizam, moć i novac i sl., tada smo postali kao pastiri koji se ne brinu za svoje ovce.

STRUČNI SKUP U POREČU

UPoreču je 2. srpnja 2018. godine otvoren 11. Stručni skup za odgojitelje, učitelje i nastavnike pripadnike hrvatske manjine, iseljenika i Hrvata u BiH. Tijekom četiri

dana, za oko sto sudionika iz raznih država Europe i svijeta gdje žive Hrvati, organizirana su predavanja o hrvatskom identitetu, jeziku, književnosti, glazbe i povijesti.

Marija Vlašić, učiteljica Os. škole Vodnik, Žigmil Mikoš, učitelj Os. škole Nermić, Marica Pelić, nastavnica vjeronauka u Rekašu, Beca Marta Verica, učiteljica Os. škole Ravnik i Beca Đuređ, odgojitelj u vrtiću Ravnik, bili su odgojno-obrazovni radnici iz škola

Put do povjesnog finala

Hrvatska nogometna reprezentacija je otvorila Svjetsko prvenstvo u Rusiji pobjedom protiv Nigerije s 2-0. U svom je drugom nastupu upisala veličanstvenu pobjedu protiv tadašnjeg svjetskog doprvaka Argentine s visokih 3-0 i tako s drugom pobjedom u dva nastupa osigurala plasman u osminu finala. U posljednjem kolu skupine Hrvatska je pobijedila Island s 2-1 i osvojila maksimalnih devet bodova.

Vatreni su u najdramatičnijoj utakmici Svjetskog prvenstva izborili četvrtfinale nakon što su u osmini finala u Nižnjem Novgorodu boljim izvođenjem 11-eraca svaldali Dansku s 4:3. U novoj drami, Hrvatska nogometna reprezentacija plasirala se nakon 20 godina u polufinalu Svjetskog prvenstva nakon što je u četvrtfinalu u Sočiju boljim izvođenjem 11-eraca izbacila domaćina Rusiju. Nakon 90 minuta rezultat je bio 1-1, nakon 120 minuta 2-2, da bi u raspucavanju s bijele točke Hrvatska bila uspješnija s 4-3.

Engleski su o osvajanju Svjetskog prvenstva i vraćanju nogometu kući okončan je u polufinalnom susretu protiv čudesne Hrvatske, koja je u dvoboju na Lužnjiku uspjela izjednačiti rano vodstvo nogometara Gordog Albiona, a potom u produžetku stići do finala Svjetskog prvenstva, - najvećeg trijumfa u svojoj povijesti.

Izabranici Zlatka Dalića ispisali su nove stranice hrvatske sportske povijesti osvajanjem drugog mesta na Svjetskom prvenstvu, što je najveći uspjeh hrvatskog nogometa.

Po slijetanju u Zagreb, hrvatsku nogometnu reprezentaciju su dočekale stotine tisuće navijača i pratili cijelim putem, a središnja proslava odvijala se na prepunom Trgu bana Josipa Jelačića. Svjetski

Klokotić

Karaševac

mediji prenosili su scene sa zagrebačkih ulica, a prizori su doista bili za pamćenje. Na Trgu bana Jelačića okupilo se više od 120 tisuća navijača, a tijekom cijelog dana na ulicama Zagreba i u Velikoj Gorici kod zračne luke ukupno 550 tisuća ljudi.

Bio je to dosad neviđeni spektakl, koji je svoj vrhunac doživio nešto prije 21 sat, kada je autobus koji je prevozio igrače nakon skoro pet sati uspio doći do središnjeg zagrebačkog trga. Igrači predvođeni kapetanom Lukom Modrićem bili su oduševljeni atmosferom, neumorno su pjevali, navijali, dijelili autograme. Zahvaljivali su redom okupljenoj masi na Trgu, a neki su i zapjevali.

Predsjednica Hrvatske bila je impresionirana igrom reprezentacije na Svjetskom prvenstvu u Rusiji od samoga početka. Kolinda Grabar-Kitarović je nazočila utakmicama reprezentacije protiv Danske, Rusije i Francuske, bila je odlično raspoložena, a nakon utakmica je u svlačionici slavila i pjevala s igračima.

Povezanost dijaspore s Hrvatskom kulminirala je otkako je počelo Svjetsko prvenstvo u Rusiji. Hrvatska zajednica u Rumunjskoj je s velikim interesom pratila utakmice svojih miljenika. U Klokotiću su navijači naoružani svim mogućim navijačkim rezvizitima strastveno podrili reprezentaciju u svim utakmicama, a uspjehe reprezentacije su posebno emotivno doživljavali, skakali su kod svake napete situacije i promašene prilike. Odlična navijačka atmosfera na finalnom dvoboju protiv Francuske bila je i u Karaševu, gdje su navijači, među kojima Njegova ekselencija Davor Vidiš, veleposlanik R. Hrvatske u Bukureštu, Slobodan Gera, predsjednik ZHR-a i članovi rukovodstva organizacije, pratili utakmicu na velikom ekranu na otvorenoj sceni u središtu sela.

Ivan Dobra

KARAŠEVSKA ZORA U ČARI

Karaševska zora, kulturno-umjetnička formacija Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj, gostovala je od 28. lipnja do 1. srpnja ove godine u Čari, Republika Hrvatska, prilikom proslave dana Župe Svetog Petra i dana Viteškog udruženja Kumpanija-Čara.

Svetkovina je započela svečanom Svetom Misom održanom u 19,00 sati, a poslije mise, na mjesnom igralištu, nastupilo je Viteško udruženje „Kumpanija“ s lančanim plesom, zatim Starinski ples „Tanac“ i folkorna sekcija, ženska klapa „Kanela“. Sve je pozdravio puhački orkestar iz mjesne Glazbene udruge „Crnomiri-Čara“. Po prvi put na sceni u Čari, 29. lipnja, na blagdan Svetog Petra i Pavla, Karaševska je zora predstavila pred mnogobrojnom i gostoljubljivom publikom tradicionalnu karaševsku nošnju i naše stare plesove, „danac“, „portanje“ i „zdupaturu“.

U ime slavljenika, prisutnima se obratio predsjednik viteškog udruženja Kumpanija Čara, Marin Laus, koji je srdaćno pozdravio brojnu publiku te poželio dobrodošlicu ansamblu Karaševska Zora: „Dragi gosti, čast mi je kao predsjedniku viteškog udruženja Kumpanija Čara, pozdraviti i zaželiti dobrodošlicu, na dan Svetog Petra koji je zaštitnik naše župe i našeg društva, našoj dragoj braći i sestara iz Rumunjske koji su prešli daleki put da bi uveličali našu proslavu“.

„Evo, večeras smo po prvi put na vašem otoku, drage otočanke i dragi otočani, stoga mi dozvolite da vam najprije čestitam na ovoj iznimnoj svetkovini. Veliko nam zadovoljstvo što smo danas imali priliku prikazati u vašemu idiličnom mjestu naše stare hrvatske karaševske plesove. To je naše kulturno blago i draga nam je da smo večeras uspjeli barem jedan dio naše povijesti prenijeti vama ovdje. To je povijest najstarije hrvatske dijaspore,

koja je pozitivno iznenađena s vašim gostoprimstvom i gostoljubljovšću. Još jednom čestitam na svemu što radite, a ovim putem pozivam viteško udruženje „Kumpanija-Čara“ da bude gost Hrvatima u Rumunjskoj. Od srca vam čestitam i dao Bog da se vidimo što prije u našem mjestu!“ rekao je nakon nastupa Karaševske zore Slobodan Ghera, predsjednik ZHR-a.

Pored nastupa, karaševski ansambl sudjelovao je u subotu 30. lipnja u popodnevnim satima i na tradicionalnom dočeku Pola nove godine u gradu Korčuli, koji je jedino mjesto na svijetu gdje se slavi doček pola Nove godine. Spontano organizirana po prvi put 2000. godine, ova manifestacija na otvorenom postala je kroz godine svjetski jedinstvena priredba, uvrštena i u kalendare turističkih događanja Korčule. Ovogodišnje maskirano veselje započelo je u subotu predvečer okupljanjem maškara koje su krenule povorkom po gradu. U povorci je bilo i 30-tak predstavnika karnevalskih udruženja Hrvatske.

Čara, jedno od najstarijih naselja na otoku Korčuli, izgrađeno je na južnoj padini brijege podno kojega se prostire veliko, plodno polje s vinogradima. U središtu naselja uz cestu stoji župna crkva sv. Petra iz 15. stoljeća, višekratno pregrađena, a njezin zvonik je završen osamdesetih godina 20. stoljeća. Crkva je središnje hodočasničko svetište otoka Korčule, na blagdan svetog Jakova 25. srpnja. Stanovništvo se, osim poljoprivredom, bavi turizmom. U obližnjoj južnoj uvali Zavalatici niz je obiteljskih suvremeno opremljenih pansiona izdignutih neposredno uz obalu, gdje su bili lijepo ugošćeni i članovi Karaševske zore.

Lina Tincul

U GOSPINOM SVETIŠTU MARIJA RADNA

svetištu Marija Radna, jednom od najpoznatijih Gospinih svetišta u Rumunjskoj i najvećeg iz zapadnog dijela države, nadbiskup sarajevski uzoriti kardinal Vinko Puljić celebrirao je 16. srpnja Svečanu misu povodom 350 obljetnice najstarijeg pisanog spomena čudotvorne slike Blažene Djevice Marije. Misu u papinskoj bazilici concelebrirali su temišvarske biskup mons. Martin Roos i novoimenovani biskup mons. József-Csaba Pál, zatim biskup zrenjaninski

je i velik broj karaševskih Hrvata, a mnogi su pristigli beplatnim prijevozom koji je osigurao ZHR.

Na početku prigodne propovijedi kardinal Puljić je rekao da nosi divna sjećanja iz svog prvog pohoda svetištu Marija Radna 2009. godine i iskazao radost što ima priliku da zajedno s vjernicima proslavi obljetnicu 350 godina čudotvornog Gospinog lika. „Kada sam ovdje bio 2009. godine ostalo mi je divno sjećanje na kolonu hodočasnika koja ide za okićenim križem pjevajući i moleći. Velika je to povjesna istina – naš hod za križem. Naši ljudi vjere izdržavali su brojne kušnje jer im je križ bio uporište nade i ustrajnosti. To nije samo simbol nego i sadržaj vjernosti Kristu. Danas, kada ponovo prolazimo kušnje nove diktature valja nam se ponovo vratiti s križem Mariji, jer nam je postala majka pod križem“, kazao je kardinal Puljić.

„Molimo za svakog čovjeka, za svaku obitelj i za ovu zemlju Rumunjsku u kojoj žive različiti narodi: Rumunji, Nijemci, Mađari, kao i moji Hrvati i drugi. Neka ta različitost, nacionalna i kulturna, bude bogatstvo izgrađivanja ove zemlje i u njoj napretka i mira. Marija Radna, moli za nas“, nglasio je kardinal Puljić na kraju svoje propovijedi.

Čudotvornu sliku Blažene Djevice Marije kupio je stari bosanac Djuro Vrichonossa iz Marije Radne, porijeklom Hrvat, od jednog ambulantnog trgovca iz Italije. Prije 350. godina kupac je donio sliku u Mariju Radnu, neko vrijeme čuvao je u rodnoj kući, a pri kraju života sliku je poklonio franjevačkom samostanu iz Marije Radne. Nakon što su Turci 1695. godine zapalili franjevački samostan, vjernici su u karboniziranim ostacima izgorjelog samostana našli neoštećenu sliku Blažene Djevice Marije. Marijin lik je kroz 350 godine bio znak zaštite i utjehe mnoštvu vjernika koji su redovno hodočastili u najveće svetište temišvarske biskupije, nerijetko pješice, na čelu s okićenim križem, pjevajući pobožne pjesme i moleći se. Svetište Marija Radna je inače omiljeno hodočasničko mjesto karaševskih Hrvata, koji svake godine hodočaste pješice uz prigodne pjesme i molitve, a mukotrpan hodočasnički put do Marijanskog svetišta iz županije Arad i nazad traje šest dana.

Ivan Dobra

i predsjednik Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda mons. Ladislav Nemet te oko 40 svećenika temišvarske biskupije. Riječi pozdrava i dobrodošlice svima je uputio biskup Roos koji je zahvalio uzoritom kardinalu Puljiću na dolasku. Među hodočasnicima, koji su ispunili baziliku, bio

„KARAŠEVSKA ZORA” LA REŞIȚA ȘI MEHADICA

Joi, 5 iulie 2018, Ansamblul folcloric „Karașevska Zora” a participat la Zilele orașului Reșița, eveniment organizat, an de an, cu ocazia praznicului Sfintilor Apostoli Petru și Pavel, patroni spirituali ai orașului. Manifestările reunite sub genericul „CUSTOM REŞIȚA” s-au întins pe mai mult de o săptămână și s-au derulat în mai multe locații: în Centrul Civic, în Parcul Tricolorului, în Parcul Cărășana, în Poiana Golului și pe stadionul Mircea Chivu. Astfel, în anul Centenarului, organizatorii au pregătit un program bogat și diversificat, care să împace, în același timp,

Reșița

toate dorințele, preferințele și vârstele. Activitățile au fost diverse, de la competiții sportive, ateliere medievale și proiecții de filme în aer liber, la spectacole de muzică populară sau clasică și concerte rock. Printre surprizele ediției de anul acesta s-au numărat nume precum Ruby, Smiley, What's Up, Zdob și Zdub, Emeric Imre&Jimmie L Laco, Sabin Păuța, Dean Bowman și Anca Pârlea, Dani Oțil, Red Flame, Cristi Iacob&The Road Band, Nicu Novac, Rică Vulpe, Petrică Viță, Nicu Blidariu și mulți alții.

Pe scena amplasată în Parcul Tricolorului, distracția și voia bună a fost întreținută de grupuri și formații culturale ale etniilor conlocuitoare, printre care și ansamblul folcloric „Karașevska Zora”. Membrii formației au încântat publicul cu frumoasele costume și dansuri tradiționale carașovenești, primind aplauzele spectatorilor aflați pe platoul din fața scenei.

În perioada imediat următoare, vineri, 20 iulie, Ansamblul „Karașevska Zora” a participat

la Mehadica, jud. Caraș-Severin, la prima ediție a Festivalului Interetnic „Noi, toti, suntem România!”, organizat de către Asociația Macedonenilor din România. Dedicat Centenarului Marii Uniri, festivalul a reunit ansambluri folclorice ale mai multor comunități etnice, care și-au reprezentat cu mândrie comunitățile din care fac parte, dar și ansambluri folclorice românești din zona Banatului și zona Olteniei. Amintim aici: ansamblul Asociației Macedonenilor din România „Sonțe”, ansamblul folcloric al minorității croate „Karașevska Zora”, ansamblul folcloric „Doina Banatului”, ansamblul folcloric al

Mehadica

comunității bulgare „Balgarce”, ansamblul folcloric al minorității rutene „Holubok”, ansamblul folcloric de tineret al Asociației Macedonenilor din România „Perlele Ohridului” și ansamblul folcloric „Maria Tănase”.

De data aceasta, Uniunea Croaților din România a fost reprezentată de echipa de tineret a formației cultural-artistice „Karașevska Zora”, care a evoluat pentru prima dată pe o scenă mare, în cadrul unui festival. Alături de doi membri mai veci ai formației, tinerii artiști au prezentat un program folcloric de excepție, care face cînste comunității croate. Prestația lor a fost răsplătită cu ropote de aplauze din partea publicului prezent la eveniment, iar din partea organizatorilor au primit diplome de participare și plachete.

Ansamblul „Karașevska Zora” participă la numeroase festivaluri atât în țară cât și în străinătate, promovând imaginea culturală și identitatea locală.

Maria Giurchiță

U NERMIĐU JE PROSLAVLJEN SVETI JAKOV

*Svako selo ima svoj kirvaj ili dan koji je posvećen svecu zaštitniku mesta.
Tako i maleno selo Nermiđ iz karașevske općine slavi blagdan Svetog Jakova.*

D rugi po redu karașevski kirvaj proslavljen je 25. srpnja u Nermiđu, na dan kada Katolička Crkva slavi blagdan Svetog Jakova (starijeg), jednog od dvanaestorice

Isusovih apostola i 26. srpnja, na dan Svetе Ane i Svetog Joakima, roditelji Blažene Djevice Marije.

Jakov dan je za ţitelje Nermiđa poseban blagdan jer je sveti apostol Jakob zaštitnik ovoga sela. On brani, čuva și moli za nermićku zajednicu i zato ga pobožni mještani slave uz molitve te čašćenje i ugošćenje gosta, prijatelja, pozvanika i rodbine. Same pripreme za proslavu kirvaja započinju tjedan dana prije ovog važnog događaja. Nermiđanje pomno uređuju kuće i ulice kako bi potencijalnim gostima prikazali svoje mjesto u najboljem svjetlu, a domaćice kuhaju najbolje jelo i peku više vrsta kolača. Uostalom, gostoljubljivost i gostoprимство Nermiđana nadaleko su poznati, njihovi prijatelji i rodbina iz bliza i daleka te mnogobrojni gosti iz susjednih karașevskih sela imaju najljepša iskustva nakon boravka u ovom divnom mjestu.

Središnji događaj kirvaja bila je Sveta misa u prepunoj mjesnoj crkvi, koju je s početkom od 12,00 sati predvodio ravnatelj temišvarske biskupske kancelarije Miko-

la Lauš. Svetoj misi su koncelebrirali svećenici hrvatske nacionalnosti iz više župa temišvarske biskupije, vlč. Petar Rebedžila, vlč. Marijan Tjinkul, vlč. Petar Dobra, vlč. Davor Lukačeka, vlč. Milja Sima, vlč. Patašan Đuređ, vlč. Milan Sima, vlč. Marjan Dragija i vlč. Milan Sima.

“Vaša zajednica u Nermiđu treba imati prave kršćane i istinsku vjeru u Boga, naglasio je vlč. Davor Lukačela za vrijeme propovijedi, jer svaka duša čovjekova traži Boga. Siguran sam da vaši stari nisu uzalud stavili Svetoga Jakova za zaštitnika ove crkve, nego zato jer su bili pobožni ljudi koji su najviše išli u crkvu. Tako se veli za Nermiđ, zna se da su

ovdašnji ljudi iznimno vjerni. Vaši su predci s puno vjere, pouzdanja i ljubavlju s radošću prihvatali da se mjesna crkva stavi pod moćnu zaštitu velikoga i duhovno jakoga Isusova apostola i svjedoka. Sveti Jakov moli za sve vjernike vaše crkve i za crkvu koja mu je u čast posvećena, a vaš je zadatak prenositi vjeru na naraštaj koji dolazi poslije vas”, poručio je na kraju propovijedi vlč Davor Lukačela vjernicima koji su ispunili crkvu

Za kirvajsko veselje održano u centru sela, ispred Osnovne škole, pobrinula se formacija Milana Todora, a troškove za formaciju je pokrilo Zajedništvo Hrvata, koji inače plaća muziku za kirvaje u svim karașevskim mjestima.

Lina Tincul

Kirvaj u Nermiđu

PUTNIK ZA KRAJ SVIJETA

Za finale nogometnog Svjetskog prvenstva u Rusiji, na otvorenoj sceni Zajedništva Hrvata u Karaševu, montiran je veliki ekran i snažan razglas kako bi prisutni navijači vatrene imali atmosferu kao na stadionu. Odaziv navijača bio je velik, a uz mještane i žitelje okolnih sela hrvatskog življa utakmicu su pratili i Rumunji iz Ričice, glavnog grada Karaš-severinske županije. Biti među svojima želio je i veleposlanik RH u Rumunjskoj, NJ. Eks. Davor Vidiš, koji je za ovaj veliki trenutak hrvatskog nogometa specijalno doputovao iz Bukurešta u Karaševu.

Za vatrene je inače strastveno navijao i Darko Parip Kovačević, tridesetvogodišnjak iz Županje, koji je prije deset dana pošao iz Hrvatske prema Rumunjskoj...pješice! Darko je krenuo na putovanje svog života i namjerava obići cijelu zemaljsku kuglu u roku od tri godina, da bi, napokon, stigao u Novi Zeland. Cijelo će to dugo putovanje Darko proći pješke ili autostopom!

„Cilj mi je Novi Zeland jer dalje od tog kraja ne može se ići. Bio bih najdalje od kuće što mogu te zato je ovo moje putovanje meni posebno.“ – započeo je Darko svoju nevjerojatnu priču... „Prije otprilike godinu dana pročitao sam jednu knjigu i odlučio sam se na ovo putovanje. Planiranje je bilo dugotrajno zato što sam se morao cijepiti, a procedura je trajala i po sedam mjeseci za neka od cjepiva. Dug je proces bio i planiranje ovog putovanja jer nije jednostavno krenuti i na tri godine otići negdje putovati.

Iz Županje sam krenuo nakon utakmice s Danskom. Kroz Srbiju sam putovao nekih sedam dana. Između ostalog, utakmicu protiv Rusije sam gledao u Novom Sadu, utakmicu protiv Engleske u Kikindi i onda sam prešao u Rumunjsku i odlučio doći u najveću zajednicu Hrvata s rumunjskog prostora. Bilo je otprilike 200 kilometara i bilo je dosta teško jer sam morao prvi dan preći 25 kilometara pješke, a ostalo je bilo autostopom. Prvi dan sam došao blizu Ričice i onda sam morao prespavati jer je već pao mrak kad sam stigao tamo, tako da nisam mogao odmah doći ovdje u Karaševu. U nedjelju ujutro uspio sam stići ovdje. Prvo sam otišao do svećenika u župu, objasnio sam mu tko sam, što sam, odakle sam, pa mi je on rekao da bi najbolje bilo da se obratim Zajedništvu Hrvata i da tu pitam da li bi me mogli nekako smjestiti, barem da pogledam finale Svjetskog prvenstva. Tu su me jako lijepo i zadovoljstvom primili i dali mi

smještaj. Moja očekivanja za Karaševu bila su relativno velika. Očekivao sam da ima puno Hrvata i da će biti organizirano gledanje finale Svjetskog prvenstva, ali ono što sam doživio ovdje, zapravo, bilo je iznad mojih očekivanja. Nisam uopće očekivao da će biti ovako velika pozornica kao što ovdje ima, te da će na njoj smjestiti veliki ekran pa da će cijela zajednica doći tu i gledati utakmicu. Bile su poredane stolice, ljudi su surađivali jedni s drugima, svi mještani su jednostavno uzeli, pomaknuli gdje šta treba... Veleposlanik je bio tu, a to je također velika stvar za zajednicu, iako je mogao gledati utakmicu bilo gdje, ipak je on došao tu u središte zajednice Hrvata.

Za malu zemlju kao što je Hrvatska, sami doseg u finale je za mene pobjeda. Mislim da će svi od sada znati, na mom putu dalje, kada ću kazati odakle dolazim, što je Hrvatska i tko su Hrvati. Neću morati puno objašnjavati ljudima o tome kao prije.

Ja ću sutra staviti ranac na leđa i opet krećem lagano, sporim tempom, jer mi se nikud više ne žuri, nemam više utakmice na koje moram stići. Idem sada prema sjeveru, prema Republici Moldovi, ali kuda ću točno ići, ne znam, jer nemam ni plan, ni neku specifičnu rutu, niti vremensko ograničenje. Jednostavno idem putovati, da uživam u prirodi, da uživam u kontaktu s ljudima. Hoću li se negdje zadržati dva, tri ili pet dana, meni uopće nije bitno. Tijekom putovanja preći ću nekih 35 zemalja svijeta. To nije najkraći put do konačnog cilja, zapravo to je jedan duži put, jer idem gore, dolje, gore, dolje, a to nije zato što tako moram već zato što tako hoću.

Izračunao sam da trebam tri godine da stignem u Novi Zeland, ali kako ću potrošiti tri godine ne

znam“ – završava Darko širokim osmjehom na licu svoju priču i razgovor s nama.

Darko ima svoj blog: footsteptonowhere.com, gdje možete pratiti njegove misli s putovanja te, ako

želite, možete ga i finansijski podržati u svom legendarnom lutanju kroz svijet.

Sretno!

Daniel Lucacela

KOŠENJE ŽITA NA STARI NAČIN U ŽUPANJI

7. srpnja, tradicionalna manifestacija „**Kruh naš svagdašnji – žetva i vršidba u prošlosti**“ u hrvatskome gradu Županja, doživjela je svoje 16. izdanje, ali je po prvi put na njoj sudjelovala i skupina Hrvata iz Rumunjske. Ovaj projekt pokrenula je Turistička zajednica grada Županja sa željom da se otrgnu od zaborava stari običaji hrvatskih obitelji, ali i da se upotpuni turistička ponuda Vukovarsko-srijemske županije.

„Bit ili priča ove manifestacije jest, zapravo, želja da ispred Turističke zajednice pokrenemo seoski turizam, da ljudi koji žive ovdje dođu, na neki način, i do sredstava nastalih od razvoja turizma, ne samo od poljoprivrede. I, hvala Bogu, u tomu smo i uspjeli pokrenuvši projekt pod nazivom „Cesta zlatne niti“, u kojem je uključena i ta priča o žetvi i vršidbi u prošlosti, o tome kako se radio prije 70-100 godina sa starinskim strojevima: drešom, levatorom i traktorom. U njivu ulazi i naša radna skupina, koja se tad zvala „Moba“, sa srpsima i kosama da se kosi žito. Moba su ljudi iz sela Bošnjaci, Gradište, Štitar, ali i iz Županje, koji jednostavno u tome uživaju te još uvijek osjećaju tu neku svoju mladost, to neko lijepo vrijeme u kojem su živjeli kada ulaze u njivu, i sretni su kada mogu prikazati to i nekim drugima. Pored Mobe, u proteklih petnaest godina okupili smo i brojne druge sudionike. Imamo danas drage goste iz Subotice, Vojvodine; iz Hrgovi, Bosne i Hercegovine; pa, evo, po prvi puta došli ste nam vi, Hrvati iz Rumunjske, što nam je izuzetno dragو Moram spomenuti da su ove godine također došli i dragi nam gosti iz

Austrije, gdje će se predstaviti i naša turistička zajednica sa svojim izlagачima, dok tradicionalno se predstavljamo već u Vojvodini te Bosni i Hercegovini. Vjerujem da ćemo i s vama napraviti jednu suradnju, da će postojati neka uzajamna povezanost, da i mi dođemo kod vas u Rumunjsku na neku sličnu manifestaciju što vi tamo organizirate!“ – rekao je za Hrvatsku grančicu Mirko Bačić, direktor Turističkog ureda.

Kao članu delegacije Zajedništva Hrvata prijala mi je uloga kositи žito uz ostale predstavnike radnih skupina koje danas gostuju na ovoj manifestaciji. Otac me je naučio kosit kada sam bio u sedmom razredu. Kosio sam tada sijeno, a već u osmom razredu, u srpnju mjesecu, išao sam na njivu kosit žito. Po tome što smo danas vidjeli ovdje, mogu reći da se na sličan način kosilo i vršilo žito kod nas u Karaševu. Čak je i batoza (vršalica), koja je proizvedena za vrijeme Austro-Ugarske, nalik one naše koju danas imamo u Muzeju ZHR-a, a koju su poklonili Milja Bokčan i Ivan Mateja. Ona je služila Karaševu i okolnim selima.

Mlade generacije više nisu interesirane za košenje žita jer to zahtjeva velik trud. Žito se trebalo kosit, poslije napraviti snopove, odnijeti ih s kočijom kod batoze, napraviti tamo žiradu i, napoljetku, vršiti žito. Na procesu vršenja žita morali su sudjelovati najmanje tri članova svake obitelji. Nije bilo lako!“ – zaključuje s trunkom nostalgije Mikola Gera, jedan od članova delegacije Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj koja je sudjelovala na županskoj priredbi.

Daniel Lucacela